

Subject Area
Education Management

Year: 2022
Vol: 8 Issue: 106
PP: 4558-4575

Arrival
22 October 2022

Published
31 December 2022
Article ID Number
66513

Article Serial Number
12

Doi Number
<http://dx.doi.org/10.29228/8/sss.66513>

How to Cite This Article
Köseler, M. & Şam, A.
(2022). "Okul Aile Birliğinin Fon Oluşturma Çalışmalarındaki Etkinliği" International Social Sciences Studies Journal, (e-ISSN:2587-1587) Vol:8, Issue:106; pp:4558-4575

Social Sciences Studies Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

Okul Aile Birliğinin Fon Oluşturma Çalışmalarındaki Etkinliği

Effectiveness of School Parent Association in Fund Rating Works

Mustafa Köseler¹ Abdurrahman Şam²

^{1,2} Öğretmen., MEB, Manisa, Türkiye

ÖZET

Temel eğitim kurumlarından ortaokulun finansmanı, kamu bütçesinden ayrılan payın yanında okul aile birliği aracılığıyla öğrenci velilerinden toplanan bağışlardan, kantin, kafeterya vb. işletilebilir alanların üçüncü şahısların işletmeciliğine devredilmesinden, düzenlenen etkinliklerden (pırlav günü, kermes vb.) elde edilen gelirden sağlanmaktadır. Okul aile birlikleri zorunlu eğitimin "parasız" olmasından dolayı, öğrenci velilerinden "bağış" toplamakta zorlanmaktadır. Bu durum öğrenci velilerinin ve yakın çevrenin finansal desteğini sağlamak için, hem ortaokul yöneticilerini hem de aile birliklerini zorlamakta ve öğrenci velileriyle karşı karşıya getirmektedir. Diğer taraftan okul aile birliğinden okul için toplanan parasal kaynağı etkili bir biçimde yönetmesi ve yapılan harcamaları belgelendirerek açıklaması, okul yöneticilerinin ise bu iş ve işlemleri denetleyerek rehberlik etmesi beklenmektedir. Ortaokul aile birlikleri okulun finansmanını sağlamada ve sağlanan finansla ihtiyaçları karşılamada zorlanmaktadır. Bu çalışmada ortaokul okul aile birliği bütçesinin yönetimi ile okula ihtiyaç duyduğu fonu oluşturmadaki etkinliği açıklanmaya çalışılmıştır. Bu kapsamda veliler üzerine uygulanan ölçekten elde edilen toplam puanların velilerin demografik özelliklerine göre farklılık gösterip göstermediği araştırılmıştır. Analiz sonucunda elde edilen bulgular, velilerin okul aile birliklerinin fon oluşturma çalışmalarındaki etkinliği hususundaki görüşlerinin velilerin cinsiyetine, yaşına ve okuyan çocuk sayısına göre farklılık göstermediğini ortaya koymaktadır. Velilerin okul aile birliklerinin fon oluşturma çalışmalarındaki etkinliği hususundaki görüşlerinin velilerin eğitim durumlarına, ailenin gelir durumuna ve okul aile birliklerinde görev alma durumlarına göre farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul Aile Birliği, Fon, Veli

ABSTRACT

In addition to the share allocated from the public budget; financing of secondary school, one of the basic education institutions, is provided from the income obtained from the donations collected from the parents of the students through the school parent association, the transfer of operable areas such as canteens and cafeterias to the management of third parties and organized events (rice day, school fundraiser, etc.). School parents associations have difficulties in collecting "donations" from the parents of the students due to the fact that compulsory education is "free". This situation complicates the work of both secondary school administrators and school parent associations in order to provide the financial support of the students' parents and the close circle, and brings them face to face with the parents of the students. On the other hand, the school parent association is expected to manage the financial resources collected for the school effectively and to explain by documenting the expenditures made and school administrators are expected to guide and supervise these works and procedures. Secondary school parent associations have difficulties in funding the school and meeting the needs with the finance provided. In this research, it has been tried to explain the management of the secondary school parent association budget and the effectiveness of the school-parent union in creating the funds that the school needs. In this context, it was investigated whether the total scores obtained from the scale applied to the parents differ according to the demographic characteristics of the parents. The findings obtained as a result of the analysis reveal that the views of parents on the effectiveness of parent-teacher associations in fundraising studies do not differ according to the gender, age and number of children studying. It has been determined that the views of the parents on the effectiveness of the parent-teacher associations in fundraising activities differ according to the educational status of the parents, the income status of the family and the status of taking part in the parent-teacher associations.

Keywords: The School Parent Association, Fund, Parent

1. GİRİŞ

Araştırmanın problemi, amacı , önemi ve sınırlılıkları bu bölümde açıklanmıştır.

1.1. Problem

Eğitimin finansmanının devlet tarafından karşılanması ve tüm vatandaşların eğitimden yararlanabilmesi eğitimin kamusal olduğunu gösterir. Eğitime kaynak oluşturulması ve oluşturulan kaynağın eğitim amacıyla kullanılması, eğitim için ihtiyaç duyulan koşulların sağlanmasına olanak verir. Eğitim hakkında herkesin yararlanabilmesi eğitime yeterli kaynak ayrılması ile mümkündür. Eğitime kaynak ayırma işinde üç farklı yaklaşımdan söz edilebilir. Birinci olarak kamu finansmanı, ikinci olarak özel finansman (öğrenciler ve ailelerinden alınması), üçüncü olarak eğitimden dolayı ya da doğrudan yararlanan herkesin eğitime para harcaması gerektiği görüşüdür ve buna da karma finansman denmektedir (Kurul, 2002: 192).

Türkiye'deki eğitim harcamaları incelendiğinde kamu harcamalarının yetersizliği durumunda hane halkının devreye girerek eğitim harcaması yaptığı görülmektedir. Ancak hane halkı tarafından yapılan eğitim harcamaları aile gelir düzeyine göre farklılık gösterebileceğinden eşitsizliklerin derinleşmesi söz konusu olmaktadır. 2020 yılında Türkiye'de eğitim harcamalarının %74,7'si genel bütçeden , %20,2'si ise hane halkları tarafından karşılanmıştır (TÜİK, Eğitim Harcamaları İstatistikleri, 2020). Bu durum, eğitim hizmetlerinden yararlanan öğrencilerin de finansman kaynağı olarak sürece dahil edildiğini göstermektedir.

Eğitim kurumlarının bütçe yönetiminde karşılaştıkları en önemli sorun bütçe yetersizliği olarak görülebilir. İlk ve ortaokulların henüz doğrudan bir bütçesi yoktur, ancak ortaöğretim kurumlarında (liseler), okullara merkezi bütçeden ödenek yapılmaktadır. Başaran (1994), eğitim bütçesinin okullardan başlaması ve bütçenin aşağıdan yukarıya doğru bir yol izlemesi gerektiğine işaret etmiştir. Okul tarafından hazırlanan bir bütçe ile okul bileşenleri, özellikle öğretmenler, programın maliyeti, okulun mali durumu ve bütçesi hakkında daha fazla bilgi ve farkındalığa sahip olurlar (Murphy, 1993; aktaran Aytaç, 2004).

Okullarımız çevreyle ilişki halindedir. Çevresinden etkilenmek ve çevresini etkilemek her okul için geçerli bir gerçekliktir. Temelde ortak nokta öğrenciler ve onların geleceğidir. Etkileşim içinde bulunan okul ve ailenin işbirliği bu nedenle kaçınılmazdır. Etkili bir işbirliğiyle istenilen hedefe eğitim öğretimde ulaşılabilecektir. Okulda gerçekleşen tüm faaliyetlerin en önemli destekçisi hiç şüphesiz velilerdir. Aileler eğitim öğretim çalışmalarının ayrılmaz parçalarıdır (Bayraktar, 2003: 52).

Okulları dinamik, sürekli gelişim yolunda çevre ile bütünleşmiş, değişime ve yeniliğe açık örgütler olmaya zorlamaya başlayan bir toplumsal ve teknolojik değişim ve gelişim çağında yaşıyoruz (Özmen ve Harktı, 2005). Okullar, öğrenci başarısını artırmanın ve onları toplumun iyi vatandaşları haline getirmenin yollarını bulmak ve geliştirmek için çok çalışıyor. Bu da aile, okul ve çevre işbirliği ile sağlanabilir (Arslan ve Nural, 2004: 99). Akademik başarı düzeyi yüksek olan okulların, başarı düzeyi düşük olan okullara göre daha fazla çevre ve aile desteği ve bağlılığına sahip olduğu belirlenmiştir (Şişman ve Turan, 2004: 271).

1.2. Okul Aile Birlikleri

Türk Millî Eğitim Sisteminde okulun akademik ve sosyal performansının artmasında okul ile aile işbirliğinin ve aile terbiyesinin önemini ilk olarak Millî Eğitim eski Bakanlarından Vasıf Çınar ve İstanbul Üniversitesi öğretim üyelerinden İsmail Hakkı Baltacıoğlu konuşma ve konferanslarında vurgulamış ve okul-aile işbirliğinin güçlendirilmesi yönünde çalışma yapılması gerekliliğinden bahsetmişlerdir (Binbaşıoğlu, 1995: 494; Celkan, 2004: 433).

3. Millî Eğitim Şurası altı gündem maddesi ile 2-10 Aralık 1946 tarihlerinde toplanmış ve aile ve okul arasında işbirliği sağlanması için gerekli tedbirlerin alınması gündem maddesi olarak görüşülmüştür. Okul ve aile birliği komisyonunu Şura'da genel olarak, eğitim öğretim ilkelerinin ailelere tanıtılması ve temizlik, sağlık, devam problemleriyle fikir, duygu, ahlak ve beden eğitimi gibi konular üzerinde durmuştur (Akal, 2010). 1948 İlköğretim ve 1949 Ortaokul programlarında "okul ile aile arasında sıkı bir işbirliği sağlanması" yeni bir ilke olarak yer almıştır. 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununda 14 temel ilke bulunmaktadır. Bu ilkelerden biri, okul ile ailenin işbirliği üzerinedir. Bunun amacı, eğitim kurumlarının hedeflerini gerçekleştirmesinde okul-aile birliklerinin katkısını sağlamak olduğu ifade edilmektedir (MEB, 1974).

Devlet bütçesinden eğitime ayrılan payın her geçen yıl artmasına karşın, eğitime erişim gereksinimi duyan çağ nüfusunun da ülkemizde hızla arttığı görülmektedir. Bu nedenle velilerin okula sağlayabileceği ekonomik, kültürel ve toplumsal destek oldukça önemlidir. Okul-aile işbirliği, öğrencilerin demokratik hak ve ödevlerini, sorumluluklarını öğrenmelerinde, bunları yaşamlarına uygulamalarında ve okul başarısının artırılmasında çok önemlidir. Ailelerin okula sağlayacağı destek, çocuklarının eğitim gördüğü kuruma yatırım yapmalarının ötesinde, çocuklarıyla anlamlı bir iletişim kurabilecekleri ortak bir alan olarak görülmelidir (Aslanargun, 2007).

1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanununda yer alan, 'Okul ile Ailenin İşbirliği' ilkesi; eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak için okul ile aile arasında işbirliği sağlanır (Akbaşlı ve Tura, 2019). Bu amaçla okullarda okul-aile birlikleri oluşturulur. Okulların ve aile birliklerinin kuruluş ve faaliyetleri Millî Eğitim Bakanlığı yönetmeliklerinde açıklanmıştır (Başaran 1996: 39). Bu amaçla çıkarılan ve 2573 sayılı Tebliğler dergisinde yayınlanan yönetmelik hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, okul-aile entegrasyonunu sağlamak ve veli-öğretmen işbirliğini sağlamak için oluşturulmuş bir birliktir (Türkmen 2003: 191). Okul Aile Birliğinin güçlü olması ve okul gelişimine katkıda bulunabilmesi, birliğin veliler tarafından doğru algılanması ve önemsenmesiyle ilişkilidir. Okul Aile Birliği, MEB tarafından hazırlanan Okul Aile Birliği yönetmeliğine göre oluşturulan, iş ve işlemlerini bu yönetmelik hükümlerince yürüten ve tüzel kişiliği olmayan bir yapıdır. Bu örgüt, eğitim konularında okul ve aile işbirliğini sağlayacak faaliyetlerde bulunmalıdır (Şişman ve Turan 200: 251). Okul, aile ve çevre işbirliğinin öğrenci ve okul gelişimi için önemi göz önüne alındığında, etkili okul, aile ve çevre işbirliği için yıllık veya uzun vadeli planlamanın gerekli olduğu vurgulanmaktadır (Özmen ve Harktı, 2005: 163). 2023 Eğitim Vizyonu Belgesinde; ailelerin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve okulların sistemin temel unsurları olduğunu ve ailelerin aktif olarak katılım göstermediği bir eğitim sisteminin başarılı olamayacağı belirtilmektedir (2023 Eğitim Vizyonu Belgesi, 2018). 2023 Eğitim Vizyonu Belgesi içeriği incelendiğinde okullarda aile katılımının artırılması için bazı hedeflerin belirlendiği görülmektedir (Ardakoç, 2020). Temel eğitimde okul-aile bağlarının kurulması ve geliştirilmesi, çocukların sonraki eğitim basamaklarını olumlu yönde etkilemekte ve

dolaylı olarak tüm yaşamlarını etkilemektedir. Bu nedenle temel eğitimde velilerle etkili iletişim kurmak gerekmektedir. Ev ve okul bağlarının istenilen düzeyde olabilmesi için tespit edilen sorunların analiz edilmesi gerekmektedir. Bu çalışma, çocukları ortaokula devam eden ailelere göre okul aile birliklerinin etkililiğini anlamaya yönelik bir soru olarak tasarlanmıştır. Alanyazın taramasında, okul ile aile ilişkileri hakkında çalışmalar yapıldığı görülmektedir. Okulların ve ailelerin sağlıklı iletişim kurarak akademik başarıyı nasıl olumlu yönde etkileyebileceğini gösteren çok sayıda araştırma vardır (Aslan, 1994:36). Öğrencilerin okuldaki gelişimi, ailenin eğitime verdiği önem ve desteği ile ilişkilidir (Erçetin ve Özdemir, 2004: 10). İşbirliği bugün için değil, yarın için bir yatırım olarak düşünülmelidir (Kazak, 1998). Bu nedendir ki okul aile işbirliğinin veliler üzerinde etkisi, aile birliğinin fon oluşturma çalışmalarındaki etkinliği, karşılaşılan sorunlar önem arz etmektedir. Birçok çalışmada yönetici, öğretmen ve öğrencilerin okul-aile işbirliği görüşleri ile ilgili konularda çalışılmışken, okul aile birliğinin fon oluşturma çalışmalarındaki etkinliği üzerine kavramsal çerçevede hiçbir çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu nedenle ortaokullarda çocuğa sahip olan velilerin, okul-aile birliğinin fon oluşturma çalışmalarındaki etkinliği üzerine görüşleri incelenmiştir. Temel eğitim kurumlarından ortaokulun finansmanı, kamu bütçesinden ayrılan payın yanında okul aile birliği aracılığıyla öğrenci velilerinden toplanan bağışlardan, kantin, kafeterya vb. işletilebilir alanların üçüncü şahısların işletmeciliğine devredilmesinden, düzenlenen etkinliklerden (pilav günü, kermes vb.) elde edilen gelirden sağlanmaktadır. Okul aile birlikleri zorunlu eğitimin “parasız” olmasından dolayı, öğrenci velilerinden “bağış” toplamakta zorlanmaktadır. Bu durum öğrenci velilerinin ve yakın çevrenin finansal desteğini sağlamak için, hem ortaokul yöneticilerini hem de aile birliklerini zorlamakta ve öğrenci velileriyle karşı karşıya getirmektedir. Diğer taraftan okul aile birliğinden okul için toplanan parasal kaynağı etkili bir biçimde yönetmesi ve yapılan harcamaları belgelendirerek açıklaması, okul yöneticilerinin ise bu iş ve işlemleri denetleyerek rehberlik etmesi beklenmektedir. Ortaokul aile birlikleri okulun finansmanını sağlamada ve sağlanan finansmanla ihtiyaçları karşılamada zorlanmaktadır. Bu araştırmanın problemi Manisa’daki ortaokul okul aile birliği bütçesinin yönetimi ile okulun ihtiyaç duyduğu fonu oluşturmada okul aile birliğinin etkinliği olarak belirlenmiş ve bu çerçevede açıklanmaya çalışılmıştır.

1.3. Araştırmanın Amacı

Eğitimin finansmanı, genel olarak eğitim için fon sağlamak ve sağlanan bu fonları en etkin ve verimli bir şekilde kullanmaktır. Eğitim alanının parasal kaynakları, öğrenciler ve velileri, işverenler, devlet, dernekler, örgütler, gibi farklı kesimler tarafından finanse edilmektedir. Bu açıdan hem bireysel hem de toplumsal bir yatırımdır. Eğitimin finansmanı doğrudan, dolaylı ya da kısmi olabilmektedir (Koç,2012). Ülkemizde 2012-2013 döneminde “12 Yıllık Zorunlu Eğitim Sistemi” yürürlüğü girmiştir. Zorunlu ve devlet tarafından parasız olarak sunulan ülkemizdeki eğitim sisteminde eğitim maliyetleri hükümet gelirleri tarafından karşılanmaktadır. Ancak okulların kendilerinden beklenen eğitim hizmetini sunabilmeleri için gerekli olan paranın sağlanmasında ciddi problemler ortaya çıkabilmektedir. Bu problemler bireysel ve toplumsal nedenlere dayanmaktadır. Beklenen eğitim hizmetlerinin sunulabilmesi için Milli Eğitim Bakanlığı, okul yöneticileri ve Okul Aile Birlikleri okulların kaynak sorununu gidermeye yönelik çalışmalar yürütmektedir. Okulun iyi bir eğitim hizmeti sunabilmesi, okulun finansman kaynaklarının doğru yönetilebilmesine bağlıdır. Bu kapsamda çalışmada okula fon oluşturmada okul aile birliklerinin etkinliğinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Temel amaca bağlı olarak araştırmanın problem cümlesi “Okul aile birliklerinin çalışmalarındaki etkinlikleri ortaokul kademesinde çocuğu bulunan velilerin demografik özelliklerine bağlı olarak farklılık göstermekte midir?” şeklinde belirlenmiştir. Genel amaç ve problem cümlesi kapsamında ortaya çıkan alt problemler şunlardır:

- ✓ Okul Aile Birliği’nin okula fon oluşturma çalışmaları üzerindeki etkinliği, ölçeğin bütünü veya alt boyutları açısından velilerin cinsiyetine bağlı olarak farklılık göstermekte midir?
- ✓ Okul Aile Birliği’nin okula fon oluşturma çalışmaları üzerindeki etkinliği, ölçeğin bütünü veya alt boyutları açısından velilerin öğrenim durumuna bağlı olarak farklılık göstermekte midir?
- ✓ Okul Aile Birliği’nin okula fon oluşturma çalışmaları üzerindeki etkinliği, ölçeğin bütünü veya alt boyutları açısından velilerin yaşına bağlı olarak farklılık göstermekte midir?
- ✓ Okul Aile Birliği’nin okula fon oluşturma çalışmaları üzerindeki etkinliği, ölçeğin bütünü veya alt boyutları açısından ailelerin ortalama aylık gelirine bağlı olarak farklılık göstermekte midir?
- ✓ Okul Aile Birliği’nin okula fon oluşturma çalışmaları üzerindeki etkinliği, ölçeğin bütünü veya alt boyutları açısından velilerin daha önce Okul Aile Birliklerinde görev alma durumuna bağlı olarak farklılık göstermekte midir?
- ✓ Okul Aile Birliği’nin okula fon oluşturma çalışmaları üzerindeki etkinliği, ölçeğin bütünü veya alt boyutları açısından velilerin okuyan çocuk sayısına bağlı olarak farklılık göstermekte midir?

1.4. Araştırmanın Önemi

Etkili bir okul tüm çalışmalarını, aile ve okul arasındaki bağı güçlendirerek çeşitlendirebilir. Aile, okul ile gerçek yaşam arasındaki en güçlü bağıdır (Erdoğan,2006:144-145). Okulların çevresinden ve toplumdan ayrı bir sistem olarak kalmaması için aile ile işbirliği son derece önemlidir. Bu nedenle eğitimin tüm paydaşları okul-aile işbirliğini, eğitimi güçlendiren bir alan olarak görmeli ve bu ilişkinin planlanıp, geliştirilmesine değer vermelidir. Okul aile işbirliğinin artması ve fon oluşturma çalışmalarının gerçekleşmesi oranında okullar, ulaşmak istedikleri hedeflere daha kolay ve hızlı ulaşırlar. Toplum merkezi olan okullarda, eğitimle ilgili maddi ve manevi ihtiyaçlar çevrenin de yardımıyla karşılanmalıdır. Okulların çevresel desteğe mutlak surette ihtiyacı vardır. Bu nedenle çevrenin okulu iyi tanınması ve ortak bir eğitim anlayışına sahip olması gerekmektedir. (Akyüz, 2000). Velilerin okulların kurul ve komisyonlarında yer aldığı, ancak aktif olarak rol almadıkları bilinmektedir. Okul Aile Birliklerinin okula fon oluşturma çalışmalarında yaşadıkları sorunların ayrıntılı olarak ortaya çıkarılarak, çözüm önerileri geliştirilmesi ve etkinliklerinin artırılması açısından önem arz ettiği düşünülmektedir. Ortaokullarda çocuğu bulunan velilerin görüşleriyle birlikte yaşanan etkinlik sorunlarını tespit ederek, okulların gelişimi ve çocukların geleceği için önemli olacağından yararlı görülmektedir. Literatürde bu konu üzerinde çalışmalar sadece okul ile aile işbirliği üzerine velilerin görüşleri alınarak ya da literatür taranarak kavramsal boyutta ele alınmıştır. Okul aile birliğinin fon oluşturma çalışmalarındaki etkinliği üzerine durum tespiti yapılmamıştır. Bu nedenle bu çalışmanın var olan fon oluşturma sorunlarına çözüm önerileri geliştirilmesinin tüm eğitim paydaşlarına fayda getireceği düşünülmektedir.

1.5. Sayıtlar

Araştırmanın temel sayıtları şunlardır:

- ✓ Araştırmaya katılan veliler soruları içtenlikle yanıtlamışlardır.
- ✓ Velilerin ölçekteki sorulara verdikleri yanıtlar var olan durumu yansıtmaktadır.

1.6. Sınırlılıklar

Araştırma, 2021-2022 eğitim öğretim yılında Manisa ili Yunusemre ilçesinde bulunan Cemal Ergün Ortaokulunda çocuğu bulunan veliler ve aynı zamanda uygulanan ölçekteki maddelerle sınırlıdır.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Ortaya çıkış sürecinden başlayarak okulların yönetim ve işleyişinde kritik bir öneme sahip olan okul aile birliklerinin fon oluşturma çalışmalarındaki etkinliğinin mevcut durumu ve uygulamada karşılaşılan sorun alanları ile değerlendirmek amacıyla yapılan araştırmanın bu bölümünde okul ile ilgili kurumsal ve kavramsal çerçeve sunulmuştur. Ayrıca okul ve aile ilişkisi birlikte ele alınarak alanyazın bilgisi verilmiştir.

2.1. Okul

Okul terimi Grekçe kökenli “schole” sözcüğünden geçmiştir. Türkçeye uzun bir dönem kullanılan “mektap” sözünden geçen okul teriminin günümüzdeki kullanımı ise, müfredat faaliyetinin kurumsallaşmış bir biçimi ve onu oluşturmaya yarayan yapısal araçlar bütünüdür (Akyüz, 1991: 214). Birçok araştırmacıya göre okul kelimesinin farklı yorumları vardır. Aytaç (2000) okulu, eğitimin genel ve özel amaçlarına göre öğrencilere önceden belirlenmiş davranışlar kazandıran bir örgüt olarak tanımlamaktadır. Başaran'a (2000) göre okullar, eğitimin temel sistemini oluşturan kurumsal yapılardır. Özmen ve Kolay (2004) okulu, insan girdileri ve çıktıları olan sosyal bir organizasyon olarak tanımlamaktadır. Hem girdisi hem de çıktısı insan olan bir örgütün çevre ile ilişkilerini daha dikkatli planlaması ve hedeflerine ulaşmak için ilişkilerini geliştirerek işbirliği içinde olması şarttır. Eğitim kurumları başarısız olduğunda içinden çıkılmaz sorunlar ortaya çıkar (Özmen ve Kolay, 2004: 45). Bu nedenle eğitim paydaşları sistemin sorunlarının yakından farkında olmalı ve her biri çözüm için çalışmalıdır. (Sarpkaya, 2014: 26).

2.2. Aile ve Ailenin Görevleri

Çocukların ilk eğitim gördükleri yer evleridir. İnsan varoluşundaki ilk toplumsal kurum ailedir (Başar, 1994: 2). Ağaroğlu'na (1991:110) göre aile, aile kurumu, eski çağlardan günümüze toplumsal değişimin başladığı yerdir. Ailelerin yaşadığı değişimler bir süre sonra topluma yansımakta ve toplum da bu değişime ortak olmaktadır. Kınca'a (1991) göre aile, birlikte yaşamın ayrılmaz bir parçasıdır. Toplumsal yapının tüm ilke ve kurallarından etkilenir. Yörükoğlu'na (1998: 126) göre ev sineması gibi insan davranışlarının sergilendiği böyle bir ortamda çocuk, ev ortamındaki olumlu ve olumsuz tüm davranışları gözlemler ve öğrenir. Çocukların yaşadıkları ev dünyası onların kişisel, duygusal, bilişsel ve ahlaki gelişimlerine katkıda bulunur (Cüceloğlu,1991:53). Ailenin çocuklarının akademik başarısı üzerine etkisi fazladır. Çocuğun akademik performansı ailenin desteği sayesinde artar. Aileler,

çocukları ile ilgili tüm kurum ve kuruluşlarla sürekli iletişim halinde olmalıdır. En fazla iletişim halinde olunması gereken yer okuldur. Çocuğun sosyalleşmesinin ilk unsuru aile, ikinci temel unsuru ise okuldur. Aileler her zaman okulla işbirliği yapmalıdır. Başarılı bir okul içinde ailenin yapması gereken görevleri şu şekilde sıralamıştır(Carrasquillo ve London, 1993:155).

- ✓ Aileler okul yönetimi ile işbirliği içinde olmalıdır.
- ✓ Aileler diğer ailelerle sürekli iletişim sağlamalıdır.
- ✓ Aileler okul tarafından düzenlenen veli toplantılarına katılmalıdır.
- ✓ Okul yönetimi ailenin kararlarına yer vermelidir.
- ✓ Aileler okul paydaşlarıyla her zaman iletişim sağlamalıdır

2.3. Okul-Aile Birlikleri

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 16.maddesine dayalı olarak Milli Eğitim Bakanlığı Okul Aile Birlikleri Yönetmeliği çıkarılmıştır. Bu yönetmeliğe göre; okul ile aile arasında bütünleşmeyi gerçekleştirmek, veli ile okul arasında iletişimi ve iş birliğini sağlamak, eğitim ve öğretimi geliştirici faaliyetleri desteklemek, okulun ve maddi imkânlardan yoksun öğrencilerin eğitim ve öğretimle ilgili zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak üzere okullar bünyesinde tüzel kişiliği haiz olmayan birlikler kurulur. Birlik, kurulduğu okulun adını alır.(Okul Aile Birliği Yönetmeliği, 2012). Ya da daha geniş bir tanımla birlik, okul ile aile arasında bütünlük, iletişim ve işbirliği sağlamak, eğitim-öğretim çatısı altında etkinlikler düzenlemek, düşük gelire sahip ailelerin çocuklarının zaruri ihtiyaçlarını karşılamak ve okula parasal kaynak sağlamak şeklindedir (Şimşek, 2007).

Okul Aile Birlikleri, okullarda bina, tesis, derslik vb. bölümlerin onarımlarının yapılması ve yenilenmesi, eğitim-öğretime destek sağlayacak araç-gereçlerin alımı, sosyal-kültürel etkinlikler düzenleme, maddi durumu olmayan öğrencilere destek olma, eğitim-öğretimle ilgili kurumlar ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliğinde bulunma gibi görevleri bulunmaktadır (Şehitoğlu ve Koçyiğit, 2020).

Okul Aile Birliklerinde işbirliğinin sağlanması oldukça önemlidir. Bu işbirliğinin sağlanabilmesi için yasa ve yönetmeliklerin yanısıra birlik üyelerinin işbirliğinin önemine inanması, tarafların karşılıklı beklenti ve önerilerini tam anlamıyla ortaya koyması gerekmektedir (Balkar, 2009). Okul Aile Birlikleri, okul ile aile arasında sağlam bağların kurulması ve sürdürülmesinde etkili olarak rol oynamaktadır (Bayrakçı ve Dizbay, 2013).

2.4. Okul Aile Birliklerinin Ekonomik Olarak Katkıları

Eğitim hizmetleri için ayrılan bütçenin hangi kaynaklardan sağlandığı, eğitim sektöründeki harcamaların nasıl yapıldığı ülkelerin eğitim finansmanları ve eğitim harcamaları ile doğrudan bir ilişki içerisindedir. Uygulamaya konan eğitim politikaları altında okullara bütçe ayrılması sağlanmakta ve oluşturulan bütçenin yönetimine ilişkin kişi ya da kurumların sorumlulukları belirlenmektedir (Özdoğan Özbal, 2017).

Ekonomik imkanların kısıtlı ve yetersiz olması, eğitimin kalitesini, niteliğini ve devamlılığını engelleyen önemli bir unsurdur. Devletin tamamlamadığı, eğitim için yeterli bütçeyi ayıramadığı durumlarda bireyler devreye girmektedir (Hoşgörür ve Arslan, 2014). Bu kapsamda okul aile birliği faaliyetleri sonucunda elde edilen gelirler eğitim süreci için önem arz etmektedir. Okullar, okul-aile birlikleri aracılığıyla yarattıkları fonları eğitim hizmetlerinin sürdürülebilmesi için kullanmaktadır (Özkan vd., 2022)

Ekonomik faktörler Okul Aile Birliği'nin oluşmasındaki en önemli unsurdur. Eğitim öğretim faaliyetlerinin etkili ve verimli yürütülmesi için gerekli kaynakların oluşturulması elzemdir. Bu kaynakların çoğu Milli Eğitim Bakanlığı tarafından devlet genel bütçesinden karşılanmaktadır. Fakat bu genel bütçe kaynağı ortaokullarda personel giderleri, elektrik, su, yakıt, telefon ve internet gibi giderler için kullanılmaktadır. Oysa okulların bu harcama kalemlerinin dışında da küçük onarım, periyodik bakım (asansör, kalorifer kazanı, elektrik tesisatı vb.), temizlik malzemesi ve hizmetli personel, kırtasiye ve baskı gibi sürekli ve düzenli harcamaları bulunmaktadır. Bu nedenle Okul Aile Birlikleri okul ihtiyaçlarının karşılanmasında köprü görevinde olmuşlardır. Okul Aile Birliği'nin görevi okula yapılan gönüllü ve parasal yardımları kabul etmek, toplumsal ve kültüre ilişkin çalışmalar düzenleyerek, yardımları amacına uygun olarak kullanmaktır. Böylece kanunlar çerçevesinde Okul Aile Birlikleri'nin velilerden, iş adamlarından, hayırseverlerden, resmi kurumlardan bağış toplama hakkı vardır. Buna ek olarak, okulun ihtiyaçlarını gidermek için mal ve hizmet satın alıp, bu görevlerin karşılığında prim, harç ve benzeri ödemelerin yapılmasını sağlamaktadır (Okul Aile Birliği Yönetmeliği, 2012). Okul Aile Birliklerinin faaliyetleri ile alınan bağışlar, yardımlar eğitim hizmetlerinin devamlılığının sağlanmasına katkı da bulunmaktadır (Toker Gökçe ve Uslu, 2018).

Tüm açıklamalar ışığında Okul Aile Birliklerinin okula ekonomik anlamda destek olarak eğitim öğretim sürecinin devamlılığını ve verimliliğini sağladığı yadsınamaz bir gerçektir.

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma tarama modeli esas alınarak yapılmıştır. Tarama modeli geçmişte ya da hâlen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan bir yaklaşımdır (Bahtiyar ve Can, 2016). Araştırma konusu, içinde bulunduğu durumla tanımlanmaya çalışılmıştır. Taramaya, konu ile ilgili yapılan bilimsel çalışmalar dahil edilmiştir.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın ulaşılabilir evrenini 2021-2022 eğitim öğretim yılında Manisa ili Yunusemre ilçesindeki ortaokullarda öğrenim gören öğrencilerin velileri oluşturmaktadır. Cemal Ergün Ortaokulunda 137 öğrenci velisi araştırmanın örneklemi oluşturmaktadır. Katılımcılar araştırmaya gönüllülük esasına göre katılmışlardır. Katılımcıların %63,5'i kadın, %36,5'i erkektir. Katılımcıların %10,9'u ilkököl, %27'si ortaokul, %17,5'i lise, %44,5'i üniversite düzeyinde öğrenim görmüştür. Katılımcıların %40,9'u 20-30 yaş, %59,1'i 31-40 yaş grubundadır. Katılımcıların %31,4'ünün aylık geliri 5000TL ve altı, %35'inin aylık geliri 5001-7000TL, %33,6'sının aylık geliri 7001TL ve üstüdür. Katılımcıların %9,5'i daha önce okul aile birliklerinde görev almıştır. Katılımcıların %24,8'inin 1 , %60,6'sının 2 , %14,6'sının 3 okuyan çocuğu bulunmaktadır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmacı tarafından hazırlanan bilgi toplama formu katılımcılar hakkında demografik bilgiler elde etmek için kullanılmıştır. Bu formda cinsiyet, eğitim durumu, yaş, ailenin ortalama aylık geliri, daha önce Okul Aile Birliklerinde görev alıp almadıkları ve okuyan çocuk sayısını belirlemeye yönelik sorular bulunmaktadır. Okul Aile Birliğinin Fon Oluşturma Çalışmalarındaki Etkinliği Ölçeği 20 maddelik ve tek boyutlu bir ölçme aracıdır. Ölçek "1" Kesinlikle katılmıyorum, "2" Katılmıyorum, "3" Kararsızım, "4" Katılıyorum ve "5" Kesinlikle katılıyorum şeklinde 5'li Likert tipi bir derecelendirmeye sahiptir. Ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarına ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir.

3.4. Verilerin Toplanması

Bu araştırmada verilerin toplanma aracı olan ölçek, araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Ölçekteki maddeler 1'den 5'e kadar puanlanmıştır. Ölçek toplam puanının elde edilebilmesi için veri toplama aracında madde puanları toplanarak ölçeğin toplam puanına ulaşmak amaçlanmıştır. Ölçeğin güvenilirlik çalışması yapılarak Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Güvenilirlik analizi sonuçları

Ölçek	Cronbach's Alpha Katsayısı	Madde Sayısı
Okul-Aile Birliğinin Fon Oluşturma Çalışmalarındaki Etkinliği Ölçeği	0,869	20

Tablo 1 incelendiğinde Cronbach's Alpha katsayısının 0,869 olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç test 0,70 değerinden büyük olması ölçeğin yüksek derecede güvenilir olduğunun göstergesidir. Ayrıca ölçekteki her bir maddenin bu katsayıya katkısı Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Madde analizi sonuçları

Madde	Madde çıkarılınca ölçek ortalaması	Madde çıkarılınca ölçek varyansı	Düzeltilmiş madde-toplam korelasyonu	Madde çıkarılınca Cronbach's Alpha
Madde 1	65,77	121,636	0,484	0,863
Madde 2	66,24	125,067	0,369	0,867
Madde 3	66,29	125,282	0,338	0,868
Madde 4	65,77	128,632	0,211	0,873
Madde 5	66,25	120,967	0,476	0,863
Madde 6	66,28	129,922	0,175	0,874
Madde 7	65,97	121,837	0,516	0,861
Madde 8	65,85	124,087	0,531	0,862
Madde 9	65,95	123,475	0,420	0,865
Madde 10	65,72	120,246	0,557	0,860
Madde 11	65,85	124,381	0,406	0,865
Madde 12	66,77	131,029	0,133	0,875
Madde 13	65,78	121,613	0,563	0,860
Madde 14	65,27	120,978	0,596	0,859
Madde 15	65,69	118,052	0,670	0,856
Madde 16	65,41	121,802	0,605	0,859
Madde 17	65,46	120,574	0,604	0,858
Madde 18	65,67	123,796	0,519	0,862
Madde 19	65,65	121,597	0,599	0,859
Madde 20	65,74	118,504	0,670	0,856

Güvenilirlik analizi sonucunda ölçek maddelerinin Cronbach's Alpha katsayısına katkısı Tablo 2'de gösterilmektedir. Tablo 2'de "Madde çıkarılınca Cronbach's Alpha" sütunu o maddenin ölçekten çıkarılması durumunda ölçeğin güvenilirlik düzeyini ifade etmektedir. Örneğin Madde 1 ölçekte yer almasaydı ölçeğin Cronbach's Alpha katsayısı 0,863 olacaktır. Cronbach's Alpha katsayısını önemli derecede düşüren maddeye rastlanmamıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen verilerin analizinde SPSS 21.0 yazılımından yararlanılmıştır. Katılımcıların demografik özellikleri frekans ve yüzde tablosunda gösterilmiştir. Ölçekteki madde puanları ve toplam puan ortalaması, standart sapma, çarpıklık ve basıklık değerlerinden oluşan betimsel istatistik tablosunda gösterilmiştir. Madde puanları ve toplam puanın normallik sınavında çarpıklık katsayısı (skewness) ve basıklık (kurtosis) katsayıları dikkate alınmıştır. Sürekli bir değişkenden elde edilen puanların normal dağılım özelliğinde kullanılan çarpıklık (skewness) ve basıklık (kurtosis) katsayılarının ± 1 sınırları içinde kalması puanların normal dağılımdan önemli bir sapma göstermediği şeklinde yorumlanabilir. Normal dağılım göstermeyen puanlar için uygun dönüşümler (logaritmik, karekök, ters dönüşüm) yapılarak parametrik testler kullanılabilir (Büyüköztürk, 2011). Ölçeğin toplam puanı ve on yedi maddesine ait puanların normal dağılım gösterdiği tespit edilmiş olup normal dağılım göstermeyen üç maddeye ait puanların logaritmik dönüşümleri yapılarak puanların cinsiyet, yaş grupları, daha önce okul aile birliğinde görev yapma durumu değişkenlerine göre karşılaştırılmasında bağımsız iki örneklem t testinden; öğrenim durumu, aylık gelir ve okuyan çocuk sayısı değişkenlerine göre karşılaştırılmasında ANOVA testinden yararlanılmıştır. ANOVA testinde anlamlı farklılık görüldüğünde farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla ikili karşılaştırmalarda LSD post hoc testinden yararlanılmıştır. Analizlerde istatistiksel anlamlılık düzeyi 0,05 ($p < 0,05$) olarak kabul edilmiştir.

4. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmanın amacına uygun olarak kullanılmış ölçek sorularının yanıtlarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Okul aile birliğinin fon oluşturma çalışmalarındaki etkinliği ölçeği ve maddelerine ait betimsel istatistikler Tablo 3'de yer almaktadır.

Tablo 3. Okul aile birliğinin fon oluşturma çalışmalarındaki etkinliği leği ve maddelerine ait betimsel istatistikler

Ölçek maddeleri	$\bar{X}$	SS	.	B.
Okul aile birliği, çalışmaları konusunda velileri bilgilendirir.	3,57	1,17	-0,68	-0,46
Çocuğumun okulunda aile birliğine düzenli bağış yaparım.	3,09	1,12	0,07	-0,99
Düzenli olarak bazı kurumlara ya da kişilere nakdi/ayni yardımda bulunurum.	3,04	1,17	-0,19	-0,86
Okulun tüm ihtiyaçlarını MEB (milli eğitim bakanlığı) karşılar.	3,56	1,16	-0,62	-0,42
Okul aile birliğinin gelirleri arttıka okulun başarısı da artar.	3,09	1,25	0,29	-0,93
Okul aile birliği harcamaları hakkında yeterli açıklama yapılmamaktadır.	3,06	1,10	0,08	-0,87
Okul aile birliklerinin sadece parasal amaı kurulduğunu dşunyorum.	3,36	1,10	-0,40	-0,68
Okul aile birliği okulun ihtiyaçlarını karşılaması için (iş çevresi, dernekler, fabrikalar vb.) Gerekli bağlantıları kurar.	3,49	0,90	-0,58	0,63
Mesleğim ya da uzmanlık alanım ile ilgili konularda okula gönüllü destek olurum.	3,39	1,15	-0,25	-0,95
Okul aile birliği okulun ihtiyaçları hakkında velileri bilgilendirir.	3,61	1,15	-0,68	-0,43
Okul ya da okul aile birliğinin düzenlediği etkinliklere davet edildiğimde katılırım.	3,49	1,10	-0,33	-0,94
Okulun aile birliği yönetim ve denetim kurulu üyelerini tanırım.	2,56	1,09	0,43	-0,75
Okul aile birliği okulda ihtiyaç duyulan (bakım-onarım, temizlik görevlisi, temizlik/kırtasiye malzemesi, fotokopi vb.) giderleri karşılar.	3,55	1,04	-0,47	-0,25
Aile birlikleri okullar için önemlidir.	4,07	1,03	-0,82	0,20
Okul aile birliği okulun çevresi ile iş birliğini artırmak için etkinlikler düzenler.	3,64	1,12	-0,86	0,22
Bağışlar eğitim ğretim ortamlarını daha nitelikli hale getirmede okul yöneticilerine kolaylık sağlar.	3,93	0,96	-0,92	0,69
Okula ait bütçenin olmayışı veya yetersiz oluşu nedeniyle bağışlara ihtiyaç duyulur.	3,88	1,05	-1,00	0,56
Okul aile birliği gelir getirici faaliyet sayısını artırmalıdır.	3,66	0,94	-0,41	0,02
Okul aile birliği okulun fiziksel koşullarının iyileştirilmesi, çevreye tanıtılmasına yönelik çalışmalar yapar.	3,69	0,98	-0,60	-0,06
Okul aile birliği ğrenci başarısını ve psikolojisini olumlu yönde etkileyecek gelir getirici faaliyetler düzenler.	3,60	1,09	-0,50	-0,47
TOPLAM	69,34	11,64	-0,04	-0,03

.: Çarpıklık B.: Basıklık

Tablo 3.'e göre okul aile birliğinin fon oluşturma çalışmalarındaki etkinliği toplam puanı $69,34 \pm 11,64$ olarak tespit edilmiştir. Ölçekten alınabilecek en düşük (20) ve en yüksek (100) puanlar dikkate alındığında okul aile birliğinin fon oluşturma çalışmalarındaki etkinliğine ilişkin veli algısının orta düzeyde olumlu olduğu (fon oluşturma çalışmalarındaki etkinliğe ilişkin veli ifadeleri "kararsızım" aralığında) söylenbilir. Tablo 3.'deki madde puanları incelendiğinde en yüksek puana sahip ifadelerin sırasıyla "aile birlikleri okullar için önemlidir" ($4,07 \pm 1,03$); "bağışlar eğitim ğretim ortamlarını daha nitelikli hale getirmede okul yöneticilerine kolaylık sağlar" ($3,93 \pm 1,03$); "okula ait bütçenin olmayışı veya yetersiz oluşu nedeniyle bağışlara ihtiyaç duyulur" ($3,88 \pm 1,05$) olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 3.'deki madde puanları incelendiğinde en düşük puana sahip ifadelerin sırasıyla "okul aile birliği yönetim ve denetim kurulu üyelerini tanırım" ($2,56 \pm 1,09$), "düzenli olarak bazı kurumlara ya da kişilere nakdi/ayni yardımda bulunurum" ($3,04 \pm 1,17$), "okul aile birliği harcamaları hakkında yeterli açıklama yapılmamaktadır" ($3,06 \pm 1,10$), "okul aile birliğinin gelirleri arttıka okulun başarısı da artar" ($3,06 \pm 1,10$) olduğu tespit edilmiştir.

4.1. Birinci Araştırma Sorusuna (Alt Problem) İlişkin Bulgular

Ölçek ve madde puanlarının velilerin cinsiyetine göre karşılaştırılmasına ait bağımsız iki örneklem t testi sonuçları Tablo 4.'de yer almaktadır.

Tablo 4. Ölçek ve madde puanlarının velilerin cinsiyetine göre karşılaştırılması

Ölçek maddeleri	Cinsiyet	n	$\bar{X}$	SS	t	p
Okul aile birliği, çalışmaları konusunda velileri bilgilendirir.	Kadın	87	3,56	1,14	-0,08	0,936
	Erkek	50	3,58	1,25		
Çocuğumun okulunda aile birliğine düzenli bağış yaparım.	Kadın	87	3,20	1,08	1,39	0,166
	Erkek	50	2,92	1,18		
Düzenli olarak bazı kurumlara ya da kişilere nakdi/ayni yardımda bulunurum.	Kadın	87	3,00	1,11	-0,57	0,567
	Erkek	50	3,12	1,29		
Okulun tüm ihtiyaçlarını MEB (milli eğitim bakanlığı) karşılar.	Kadın	87	3,54	1,10	-0,29	0,773
	Erkek	50	3,60	1,28		
Okul aile birliğinin gelirleri arttıkça okulun başarısı da artar.	Kadın	87	3,05	1,27	-0,51	0,608
	Erkek	50	3,16	1,22		
Okul aile birliği harcamaları hakkında yeterli açıklama yapılmamaktadır.	Kadın	87	3,09	1,04	0,47	0,640
	Erkek	50	3,00	1,21		
Okul aile birliklerinin sadece parasal amaçlı kurulduğunu düşünüyorum.	Kadın	87	3,41	1,06	0,69	0,494
	Erkek	50	3,28	1,16		
Okul aile birliği okulun ihtiyaçlarını karşılaması için (iş çevresi, dernekler, fabrikalar vb.) Gerekli bağlantıları kurar.	Kadın	87	3,49	0,90	0,09	0,929
	Erkek	50	3,48	0,91		
Mesleğim ya da uzmanlık alanım ile ilgili konularda okula gönüllü destek olurum.	Kadın	87	3,40	1,09	0,21	0,837
	Erkek	50	3,36	1,26		
Okul aile birliği okulun ihtiyaçları hakkında velileri bilgilendirir.	Kadın	87	3,63	1,11	0,26	0,799
	Erkek	50	3,58	1,21		
Okul ya da okul aile birliğinin düzenlediği etkinliklere davet edildiğimde katılırım.	Kadın	87	3,48	1,04	-0,09	0,930
	Erkek	50	3,50	1,20		
Okulun aile birliği yönetim ve denetim kurulu üyelerini tanırım.	Kadın	87	2,57	1,07	0,18	0,858
	Erkek	50	2,54	1,13		
Okul aile birliği okulda ihtiyaç duyulan (bakım-onarım, temizlik görevlisi, temizlik/kırtasiye malzemesi, fotokopi vb.) giderleri karşılar.	Kadın	87	3,51	1,01	-0,73	0,467
	Erkek	50	3,64	1,08		
Aile birlikleri okullar için önemlidir.	Kadın	87	3,94	1,10	-1,86	0,065
	Erkek	50	4,28	0,86		
Okul aile birliği okulun çevresi ile iş birliğini artırmak için etkinlikler düzenler.	Kadın	87	3,64	1,09	0,02	0,985
	Erkek	50	3,64	1,17		
Bağışlar eğitim öğretim ortamlarını daha nitelikli hale getirmede okul yöneticilerine kolaylık sağlar.	Kadın	87	3,85	1,02	-1,23	0,220
	Erkek	50	4,06	0,84		
Okula ait bütçenin olmayışı veya yetersiz oluşu nedeniyle bağışlara ihtiyaç duyulur.	Kadın	87	3,84	1,06	-0,54	0,589
	Erkek	50	3,94	1,04		

Okul aile birliğinin fon oluşturma çalışmalarındaki etkinliği ölçeği toplam ve madde puanlarının velilerin cinsiyetine göre anlamlı farklılık göstermediği ($p>0,05$) tespit edilmiştir.

4.2. İkinci Araştırma Sorusuna (Alt Problem) İlişkin Bulgular

Ölçek ve madde puanlarının velilerin öğrenim durumuna göre karşılaştırılmasına ait ANOVA testi sonuçları Tablo 5.'te yer almaktadır.

Tablo 5. Ölçek ve madde puanlarının velilerin öğrenim durumuna göre karşılaştırılması

Ölçek maddeleri	Öğrenim Durumu	N	$\bar{X}$	SS	F	p	Anlamlı Fark
Okul aile birliği, çalışmaları konusunda velileri bilgilendirir.	A-İlkokul	15	3,13	1,36	1,05	0,372	
	B-Ortaokul	37	3,49	1,22			
	C-Lise	24	3,75	1,07			
	D-Üniversite	61	3,66	1,14			
Çocuğumun okulunda aile birliğine düzenli bağış yaparım.	A-İlkokul	15	2,53	0,92	2,82	0,041	C>A,B
	B-Ortaokul	37	2,97	1,04			
	C-Lise	24	3,54	1,02			
	D-Üniversite	61	3,13	1,19			
Düzenli olarak bazı kurumlara ya da kişilere nakdi/ayni yardımda bulunurum.	A-İlkokul	15	2,80	1,21	0,71	0,546	
	B-Ortaokul	37	2,89	1,17			
	C-Lise	24	3,17	1,05			
	D-Üniversite	61	3,15	1,22			
Okulun tüm ihtiyaçlarını MEB (milli eğitim bakanlığı) karşılar.	A-İlkokul	15	3,40	1,30	1,95	0,125	
	B-Ortaokul	37	3,22	1,18			
	C-Lise	24	3,67	1,13			
	D-Üniversite	61	3,77	1,10			
Okul aile birliğinin gelirleri arttıkça okulun başarısı da artar.	A-İlkokul	15	3,00	1,25	0,18	0,908	
	B-Ortaokul	37	3,14	1,08			
	C-Lise	24	3,21	1,44			

	D-Üniversite	61	3,03	1,28			
Okul aile birliği harcamaları hakkında yeterli açıklama yapılmamaktadır.	A-İlkokul	15	2,80	1,01	0,59	0,621	
	B-Ortaokul	37	3,08	1,12			
	C-Lise	24	2,92	1,14			
	D-Üniversite	61	3,16	1,11			
Okul aile birliklerinin sadece parasal amaçlı kurulduğunu düşünüyorum.	A-İlkokul	15	2,73	1,03	2,62	0,053	
	B-Ortaokul	37	3,24	1,09			
	C-Lise	24	3,63	1,01			
	D-Üniversite	61	3,49	1,10			
Okul aile birliği okulun ihtiyaçlarını karşılaması için (iş çevresi, dernekler, fabrikalar vb.) Gerekli bağlantıları kurar.	A-İlkokul	15	3,47	1,13	1,82	0,146	
	B-Ortaokul	37	3,22	0,82			
	C-Lise	24	3,71	1,08			
	D-Üniversite	61	3,57	0,78			
Mesleğim ya da uzmanlık alanım ile ilgili konularda okula gönüllü destek olurum.	A-İlkokul	15	2,80	1,26	2,75	0,045	C,D>A
	B-Ortaokul	37	3,16	1,12			
	C-Lise	24	3,54	1,10			
	D-Üniversite	61	3,61	1,11			
Okul aile birliği okulun ihtiyaçları hakkında velileri bilgilendirir.	A-İlkokul	15	3,87	0,99	0,52	0,668	
	B-Ortaokul	37	3,49	1,17			
	C-Lise	24	3,50	1,25			
	D-Üniversite	61	3,67	1,14			
Okul ya da okul aile birliğinin düzenlediği etkinliklere davet edildiğimde katılırım.	A-İlkokul	15	3,00	1,13	1,63	0,186	
	B-Ortaokul	37	3,38	1,19			
	C-Lise	24	3,71	1,12			
	D-Üniversite	61	3,59	1,01			
Okulun aile birliği yönetim ve denetim kurulu üyelerini tanırım.	A-İlkokul	15	2,53	1,25	2,56	0,058	
	B-Ortaokul	37	2,95	1,05			
	C-Lise	24	2,58	1,21			
	D-Üniversite	61	2,33	0,98			
Okul aile birliği okulda ihtiyaç duyulan (bakım-onarım, temizlik görevlisi, temizlik/kırtasiye malzemesi, fotokopi vb.) giderleri karşılar.	A-İlkokul	15	3,47	0,92	0,62	0,605	
	B-Ortaokul	37	3,38	1,14			
	C-Lise	24	3,67	1,13			
	D-Üniversite	61	3,64	0,97			
Aile birlikleri okullar için önemlidir.	A-İlkokul	15	3,73	0,96	1,91	0,131	
	B-Ortaokul	37	3,84	1,24			
	C-Lise	24	4,21	1,18			
	D-Üniversite	61	4,23	0,80			
Okul aile birliği okulun çevresi ile iş birliğini artırmak için etkinlikler düzenler.	A-İlkokul	15	3,53	1,25	0,07	0,976	
	B-Ortaokul	37	3,62	1,11			
	C-Lise	24	3,67	1,13			
	D-Üniversite	61	3,67	1,11			
Bağışlar eğitim öğretim ortamlarını daha nitelikli hale getirmede okul yöneticilerine kolaylık sağlar.	A-İlkokul	15	3,53	1,13	1,93	0,127	
	B-Ortaokul	37	3,78	0,95			
	C-Lise	24	3,92	1,10			
	D-Üniversite	61	4,11	0,84			
Okula ait bütçenin olmayışı veya yetersiz oluşu nedeniyle bağışlara ihtiyaç duyulur.	A-İlkokul	15	3,13	1,30	3,58	0,016	A>B,C,D
	B-Ortaokul	37	3,78	1,06			
	C-Lise	24	4,08	0,93			
	D-Üniversite	61	4,03	0,95			
Okul aile birliği gelir getirici faaliyet sayısını artırmalıdır.	A-İlkokul	15	3,33	1,05	2,99	0,033	D>A,B
	B-Ortaokul	37	3,38	0,95			
	C-Lise	24	3,79	1,02			
	D-Üniversite	61	3,87	0,83			
Okul aile birliği okulun fiziksel koşullarının iyileştirilmesi, çevreye tanıtılmasına yönelik çalışmalar yapar.	A-İlkokul	15	3,60	0,91	0,66	0,578	
	B-Ortaokul	37	3,51	0,93			
	C-Lise	24	3,75	1,07			
	D-Üniversite	61	3,79	1,00			
Okul aile birliği öğrenci başarısını ve psikolojisini olumlu yönde etkileyecek gelir getirici faaliyetler düzenler.	A-İlkokul	15	3,33	1,29	0,61	0,611	
	B-Ortaokul	37	3,54	0,96			
	C-Lise	24	3,54	1,35			
	D-Üniversite	61	3,72	1,00			
TOPLAM	A-İlkokul	15	63,73	10,86	2,54	0,059	
	B-Ortaokul	37	67,05	11,74			
	C-Lise	24	71,54	13,38			
	D-Üniversite	61	71,23	10,57			

“Çocuğumun okulunda aile birliğine düzenli bağış yaparım.” ($F=2,82$; $p<0,05$), “Mesleğim ya da uzmanlık alanım ile ilgili konularda okula gönüllü destek olurum” ($F=2,75$; $p<0,05$), “okula ait bütçenin olmayışı veya yetersiz oluşu nedeniyle bağışlara ihtiyaç duyulur” ($F=3,58$; $p<0,05$) ve “okul aile birliği gelir getirici faaliyet sayısını artırmalıdır” ($F=2,99$; $p<0,05$) ifadelerine ait puanların velilerin öğrenim durumuna göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan LSD post hoc testi sonuçlarına göre;

- ✓ Lise düzeyinde öğrenim gören velilerin “çocuğumun okulunda aile birliğine düzenli bağış yaparım” görüşüne ait puan ortalaması, ilkokul ve ortaokul düzeyinde öğrenim gören velilerin puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir.
- ✓ Lise ve üniversite düzeyinde öğrenim gören velilerin “mesleğim ya da uzmanlık alanım ile ilgili konularda okula gönüllü destek olurum” görüşüne ait puan ortalaması, ilkokul düzeyinde öğrenim gören velilerin puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir.
- ✓ İlkokul düzeyinde öğrenim gören velilerin “okula ait bütçenin olmayışı veya yetersiz oluşu nedeniyle bağışlara ihtiyaç duyulur” görüşüne ait puan ortalaması, ortaokul, lise ve üniversite düzeyinde öğrenim gören velilerin puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir.
- ✓ Üniversite düzeyinde öğrenim gören velilerin “okul aile birliği gelir getirici faaliyet sayısını artırmalıdır” görüşüne ait puan ortalaması ilkokul ve ortaokul düzeyinde öğrenim gören velilerin puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir.

4.3. Üçüncü Araştırma Sorusuna (Alt Problem) İlişkin Bulgular

Ölçek ve madde puanlarının velilerin yaş gruplarına göre karşılaştırılmasına ait bağımsız iki örneklem t testi sonuçları Tablo 6.'da yer almaktadır.

Tablo 6. Ölçek ve madde puanlarının velilerin yaş gruplarına göre karşılaştırılması

Ölçek maddeleri	Yaş Grupları	n	$\bar{X}$	SS	t	p
Okul aile birliği, çalışmalarını konusunda velileri bilgilendirir.	20-30 yaş	56	3,64	1,24	0,61	0,544
	31-40 yaş	81	3,52	1,13		
Çocuğumun okulunda aile birliğine düzenli bağış yaparım.	20-30 yaş	56	3,18	1,15	0,73	0,468
	31-40 yaş	81	3,04	1,10		
Düzenli olarak bazı kurumlara ya da kişilere nakdi/aynı yardımda bulunurum.	20-30 yaş	56	3,07	1,22	0,23	0,820
	31-40 yaş	81	3,02	1,15		
Okulun tüm ihtiyaçlarını MEB (milli eğitim bakanlığı) karşılar.	20-30 yaş	56	3,61	1,02	0,38	0,707
	31-40 yaş	81	3,53	1,26		
Okul aile birliğinin gelirleri arttıkça okulun başarısı da artar.	20-30 yaş	56	3,14	1,15	0,43	0,667
	31-40 yaş	81	3,05	1,31		
Okul aile birliği harcamaları hakkında yeterli açıklama yapılmamaktadır.	20-30 yaş	56	3,20	1,10	1,22	0,225
	31-40 yaş	81	2,96	1,10		
Okul aile birliklerinin sadece parasal amaçlı kurulduğunu düşünüyorum.	20-30 yaş	56	3,38	1,07	0,09	0,929
	31-40 yaş	81	3,36	1,12		
Okul aile birliği okulun ihtiyaçlarını karşılaması için (iş çevresi, dernekler, fabrikalar vb.) Gerekli bağlantıları kurar.	20-30 yaş	56	3,38	0,98	-1,24	0,219
	31-40 yaş	81	3,57	0,84		
Mesleğim ya da uzmanlık alanım ile ilgili konularda okula gönüllü destek olurum.	20-30 yaş	56	3,38	1,20	-0,10	0,921
	31-40 yaş	81	3,40	1,13		
Okul aile birliği okulun ihtiyaçları hakkında velileri bilgilendirir.	20-30 yaş	56	3,55	1,25	-0,50	0,615
	31-40 yaş	81	3,65	1,07		
Okul ya da okul aile birliğinin düzenlediği etkinliklere davet edildiğimde katılırım.	20-30 yaş	56	3,57	1,08	0,73	0,468
	31-40 yaş	81	3,43	1,12		
Okulun aile birliği yönetim ve denetim kurulu üyelerini tanırım.	20-30 yaş	56	2,52	1,06	-0,39	0,695
	31-40 yaş	81	2,59	1,12		
Okul aile birliği okulda ihtiyaç duyulan (bakım-onarım, temizlik görevi, temizlik/kırtasiye malzemesi, fotokopi vb.) giderleri karşılar.	20-30 yaş	56	3,57	1,11	0,16	0,876
	31-40 yaş	81	3,54	0,99		
Aile birlikleri okullar için önemlidir.	20-30 yaş	56	3,98	1,17	-0,79	0,432
	31-40 yaş	81	4,12	0,93		
Okul aile birliği okulun çevresi ile iş birliğini artırmak için etkinlikler düzenler.	20-30 yaş	56	3,64	1,17	0,00	0,996
	31-40 yaş	81	3,64	1,09		
Bağışlar eğitim öğretim ortamlarını daha nitelikli hale getirmede okul yöneticilerine kolaylık sağlar.	20-30 yaş	56	3,86	1,03	-0,71	0,481
	31-40 yaş	81	3,98	0,91		
Okula ait bütçenin olmayışı veya yetersiz oluşu nedeniyle bağışlara ihtiyaç duyulur.	20-30 yaş	56	3,82	1,11	-0,51	0,614
	31-40 yaş	81	3,91	1,00		
Okul aile birliği gelir getirici faaliyet sayısını artırmalıdır.	20-30 yaş	56	3,64	1,00	-0,22	0,826
	31-40 yaş	81	3,68	0,91		
Okul aile birliği okulun fiziksel koşullarının iyileştirilmesi, çevreye	20-30 yaş	56	3,66	1,05	-0,25	0,802

tanıtılmasına yönelik çalışmalar yapar.	31-40 yaş	81	3,70	0,94		
Okul aile birliği öğrenci başarısını ve psikolojisini olumlu yönde etkileyecek gelir getirici faaliyetler düzenler.	20-30 yaş	56	3,64	1,03	0,40	0,693
	31-40 yaş	81	3,57	1,13		
TOPLAM	20-30 yaş	56	69,43	12,95	0,08	0,939
	31-40 yaş	81	69,27	10,73		

Okul aile birliğinin fon oluşturma çalışmalarındaki etkinliği ölçeği toplam ve madde puanlarının velilerin yaş gruplarına göre anlamlı farklılık göstermediği ($p>0,05$) tespit edilmiştir.

4.4. Dördüncü Araştırma Sorusuna (Alt Problem) İlişkin Bulgular

Ölçek ve madde puanlarının velilerin aylık gelirine göre karşılaştırılmasına ait ANOVA testi sonuçları Tablo 7.'de yer almaktadır.

Tablo 7. Ölçek ve madde puanlarının velilerin aylık gelirine göre karşılaştırılması

Ölçek maddeleri	Aylık Gelir	N	$\bar{X}$	SS	F	p	Anlamlı Fark
Okul aile birliği, çalışmaları konusunda velileri bilgilendirir.	A-5000TL ve altı	43	2,98	1,30	9,70	0,000	B,C>A
	B-5001-7000TL	48	3,71	1,15			
	C-7001TL ve üstü	46	3,98	0,83			
Çocuğumun okulunda aile birliğine düzenli bağış yaparım.	A-5000TL ve altı	43	2,88	1,12	1,20	0,303	
	B-5001-7000TL	48	3,15	1,17			
	C-7001TL ve üstü	46	3,24	1,06			
Düzenli olarak bazı kurumlara ya da kişilere nakdi/aynı yardımda bulunurum.	A-5000TL ve altı	43	2,70	1,06	3,64	0,029	C>A
	B-5001-7000TL	48	3,04	1,18			
	C-7001TL ve üstü	46	3,37	1,20			
Okulun tüm ihtiyaçlarını MEB (milli eğitim bakanlığı) karşılar.	A-5000TL ve altı	43	3,49	1,05	0,46	0,635	
	B-5001-7000TL	48	3,50	1,20			
	C-7001TL ve üstü	46	3,70	1,23			
Okul aile birliğinin gelirleri arttıkça okulun başarısı da artar.	A-5000TL ve altı	43	2,88	1,22	3,27	0,041	C>A,B
	B-5001-7000TL	48	2,90	1,29			
	C-7001TL ve üstü	46	3,48	1,15			
Okul aile birliği harcamaları hakkında yeterli açıklama yapılmamaktadır.	A-5000TL ve altı	43	3,07	1,22	0,01	0,993	
	B-5001-7000TL	48	3,06	1,21			
	C-7001TL ve üstü	46	3,04	0,87			
Okul aile birliklerinin sadece parasal amaçlı kurulduğunu düşünüyorum.	A-5000TL ve altı	43	3,07	1,10	3,24	0,042	C>A
	B-5001-7000TL	48	3,35	1,23			
	C-7001TL ve üstü	46	3,65	0,87			
Okul aile birliği okulun ihtiyaçlarını karşılaması için (iş çevresi, dernekler, fabrikalar vb.) Gerekli bağlantıları kurar.	A-5000TL ve altı	43	3,23	1,04	2,60	0,078	
	B-5001-7000TL	48	3,60	0,89			
	C-7001TL ve üstü	46	3,61	0,71			
Mesleğim ya da uzmanlık alanım ile ilgili konularda okula gönüllü destek olurum.	A-5000TL ve altı	43	2,91	1,13	6,31	0,002	B,C>A
	B-5001-7000TL	48	3,50	1,20			
	C-7001TL ve üstü	46	3,72	0,98			
Okul aile birliği okulun ihtiyaçları hakkında velileri bilgilendirir.	A-5000TL ve altı	43	3,56	1,22	1,59	0,207	
	B-5001-7000TL	48	3,44	1,29			
	C-7001TL ve üstü	46	3,85	0,87			
Okul ya da okul aile birliğinin düzenlediği etkinliklere davet edildiğimde katılırım.	A-5000TL ve altı	43	3,26	1,20	1,46	0,237	
	B-5001-7000TL	48	3,63	1,08			
	C-7001TL ve üstü	46	3,57	1,00			
Okulun aile birliği yönetim ve denetim kurulu üyelerini tanırım.	A-5000TL ve altı	43	2,65	1,09	3,34	0,039	A,B>C
	B-5001-7000TL	48	2,79	1,22			
	C-7001TL ve üstü	46	2,24	0,87			
Okul aile birliği okulda ihtiyaç duyulan (bakım-onarım, temizlik görevlisi, temizlik/kırtasiye malzemesi, fotokopi vb.) giderleri karşılar.	A-5000TL ve altı	43	3,33	1,08	1,99	0,140	
	B-5001-7000TL	48	3,56	1,07			
	C-7001TL ve üstü	46	3,76	0,92			
Aile birlikleri okullar için önemlidir.	A-5000TL ve altı	43	3,67	1,19	5,10	0,007	B,C>A
	B-5001-7000TL	48	4,19	0,89			
	C-7001TL ve üstü	46	4,30	0,92			
Okul aile birliği okulun çevresi ile iş birliğini artırmak için etkinlikler düzenler.	A-5000TL ve altı	43	3,37	1,23	1,95	0,147	
	B-5001-7000TL	48	3,81	1,04			
	C-7001TL ve üstü	46	3,72	1,05			
Bağışlar eğitim öğretim ortamlarını daha nitelikli hale getirmede okul yöneticilerine kolaylık sağlar.	A-5000TL ve altı	43	3,56	1,05	5,72	0,004	B,C>A
	B-5001-7000TL	48	3,98	1,02			
	C-7001TL ve üstü	46	4,22	0,66			
Okula ait bütçenin olmayışı veya yetersiz oluşu nedeniyle bağışlara ihtiyaç duyulur.	A-5000TL ve altı	43	3,51	1,12	7,22	0,001	C>A,B
	B-5001-7000TL	48	3,79	1,09			
	C-7001TL ve üstü	46	4,30	0,76			

Okul aile birliği gelir getirici faaliyet sayısını artırmalıdır.	A-5000TL ve altı	43	3,28	1,01	8,70	0,000	C>A,B
	B-5001-7000TL	48	3,63	0,98			
	C-7001TL ve üstü	46	4,07	0,65			
Okul aile birliği okulun fiziksel koşullarının iyileştirilmesi, çevreye tanıtılmasına yönelik çalışmalar yapar.	A-5000TL ve altı	43	3,53	1,03	2,28	0,106	
	B-5001-7000TL	48	3,58	1,03			
	C-7001TL ve üstü	46	3,93	0,85			
Okul aile birliği öğrenci başarısını ve psikolojisini olumlu yönde etkileyecek gelir getirici faaliyetler düzenler.	A-5000TL ve altı	43	3,30	1,04	6,45	0,002	C>A,B
	B-5001-7000TL	48	3,44	1,20			
	C-7001TL ve üstü	46	4,04	0,87			
TOPLAM	A-5000TL ve altı	43	64,23	12,20	8,31	0,000	B,C>A
	B-5001-7000TL	48	69,65	11,57			
	C-7001TL ve üstü	46	73,78	9,27			

“Okul aile birliği, çalışmaları konusunda velileri bilgilendirir” (F=9,70; p<0,05), “düzenli olarak bazı kurumlara ya da kişilere nakdi/ayni yardımda bulunurum” (F=3,64; p<0,05), “okul aile birliğinin gelirleri arttıkça okulun başarısı da artar” (F=3,27; p<0,05), “okul aile birliklerinin sadece parasal amaçlı kurulduğunu düşünüyorum” (F=3,24; p<0,05), “mesleğim ya da uzmanlık alanım ile ilgili konularda okula gönüllü destek olurum” (F=6,31; p<0,05), “okulun aile birliği yönetim ve denetim kurulu üyelerini tanırım” (F=3,34; p<0,05), “aile birlikleri okullar için önemlidir” (F=5,10; p<0,05), “bağışlar eğitim öğretim ortamlarını daha nitelikli hale getirmede okul yöneticilerine kolaylık sağlar” (F=5,72; p<0,05), “okula ait bütçenin olmayışı veya yetersiz oluşu nedeniyle bağışlara ihtiyaç duyulur” (F=7,22; p<0,05), “okul aile birliği gelir getirici faaliyet sayısını artırmalıdır” (F=8,70; p<0,05), “okul aile birliği öğrenci başarısını ve psikolojisini olumlu yönde etkileyecek gelir getirici faaliyetler düzenler” (F=6,45; p<0,05) ifadelerine ait puanların ve okul aile birliğinin fon oluşturma çalışmalarındaki etkinliğine ait toplam puanın (F=8,31; p<0,05) velilerin aylık gelirine göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan LSD post hoc testi sonuçlarına göre;

- ✓ Aylık geliri 5001TL ve üstü olan velilerin “okul aile birliği, çalışmaları konusunda velileri bilgilendirir”, “mesleğim ya da uzmanlık alanım ile ilgili konularda okula gönüllü destek olurum”, “aile birlikleri okullar için önemlidir”, “bağışlar eğitim öğretim ortamlarını daha nitelikli hale getirmede okul yöneticilerine kolaylık sağlar” ifadelerine ait puanlar ve okul aile birliğinin fon oluşturma çalışmalarındaki etkinliğine ait toplam puan, aylık geliri 5000TL ve altı olan velilerin puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir.
- ✓ Aylık geliri 7001TL ve üstü olan velilerin “düzenli olarak bazı kurumlara ya da kişilere nakdi/ayni yardımda bulunurum”, “okul aile birliklerinin sadece parasal amaçlı kurulduğunu düşünüyorum” ifadelerine ait puan ortalaması, aylık geliri 5000TL ve altı olan velilerin puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir.
- ✓ Aylık geliri 7001TL ve üstü olan velilerin “Okul aile birliğinin gelirleri arttıkça okulun başarısı da artar”, “okula ait bütçenin olmayışı veya yetersiz oluşu nedeniyle bağışlara ihtiyaç duyulur”, “okul aile birliği gelir getirici faaliyet sayısını artırmalıdır”, “okul aile birliği öğrenci başarısını ve psikolojisini olumlu yönde etkileyecek gelir getirici faaliyetler düzenler” ifadelerine ait puan ortalaması, aylık geliri 7000TL ve altı olan velilerin puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir.
- ✓ Aylık geliri 7000TL ve altı olan velilerin “okulun aile birliği yönetim ve denetim kurulu üyelerini tanırım” “ifadesine ait puan ortalaması, aylık geliri 7001TL ve üstü olan velilerin puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir.

4.5. Beşinci Araştırma Sorusuna (Alt Problem) İlişkin Bulgular

Ölçek ve madde puanlarının velilerin daha önce okul aile birliğinde görev yapmış olma durumuna göre karşılaştırılmasına ait bağımsız iki örneklem t testi sonuçları Tablo 8.'de yer almaktadır.

Tablo 8. Ölçek ve madde puanlarının velilerin daha önce okul aile birliğinde görev yapmış olma durumuna göre karşılaştırılması

Ölçek maddeleri	Önceki					
	Görev	n	$\bar{X}$	SS	t	p
Okul aile birliği, çalışmaları konusunda velileri bilgilendirir.	Evet	13	4,15	1,07	1,90	0,059
	Hayır	124	3,51	1,17		
Çocuğumun okulunda aile birliğine düzenli bağış yaparım.	Evet	13	3,15	1,41	0,20	0,842
	Hayır	124	3,09	1,09		
Düzenli olarak bazı kurumlara ya da kişilere nakdi/ayni yardımda bulunurum.	Evet	13	3,38	1,19	1,10	0,273
	Hayır	124	3,01	1,17		
Okulun tüm ihtiyaçlarını MEB (milli eğitim bakanlığı) karşılar.	Evet	13	3,23	1,30	-1,08	0,282
	Hayır	124	3,60	1,15		
Okul aile birliğinin gelirleri arttıkça okulun başarısı da artar.	Evet	13	3,54	1,51	1,38	0,171
	Hayır	124	3,04	1,21		
Okul aile birliği harcamaları hakkında yeterli açıklama yapılmamaktadır.	Evet	13	2,85	1,41	-0,73	0,468
	Hayır	124	3,08	1,07		
Okul aile birliklerinin sadece parasal amaçlı kurulduğunu düşünüyorum.	Evet	13	4,00	1,29	2,22	0,028

	Hayır	124	3,30	1,06		
Okul aile birliği okulun ihtiyaçlarını karşılaması için (iş çevresi, dernekler, fabrikalar vb.) Gerekli bağlantıları kurar.	Evet	13	3,85	0,80	1,51	0,133
	Hayır	124	3,45	0,90		
Mesleğim ya da uzmanlık alanım ile ilgili konularda okula gönüllü destek olurum.	Evet	13	4,08	1,12	2,31	0,023
	Hayır	124	3,31	1,14		
Okul aile birliği okulun ihtiyaçları hakkında velileri bilgilendirir.	Evet	13	4,00	1,22	1,28	0,202
	Hayır	124	3,57	1,13		
Okul ya da okul aile birliğinin düzenlediği etkinliklere davet edildiğimde katılırım.	Evet	13	4,08	1,12	2,05	0,042
	Hayır	124	3,43	1,08		
Okulun aile birliği yönetim ve denetim kurulu üyelerini tanırım.	Evet	13	3,31	1,11	2,65	0,009
	Hayır	124	2,48	1,06		
Okul aile birliği okulda ihtiyaç duyulan (bakım-onarım, temizlik görevlisi, temizlik/kırtasiye malzemesi, fotokopi vb.) giderleri karşılar.	Evet	13	4,00	1,22	1,64	0,103
	Hayır	124	3,51	1,01		
Aile birlikleri okullar için önemlidir.	Evet	13	4,08	1,32	0,04	0,967
	Hayır	124	4,06	1,00		
Okul aile birliği okulun çevresi ile iş birliğini artırmak için etkinlikler düzenler.	Evet	13	4,38	0,65	2,57	0,011
	Hayır	124	3,56	1,13		
Bağışlar eğitim öğretim ortamlarını daha nitelikli hale getirmede okul yöneticilerine kolaylık sağlar.	Evet	13	4,23	0,73	1,20	0,232
	Hayır	124	3,90	0,98		
Okula ait bütçenin olmayışı veya yetersiz oluşu nedeniyle bağışlara ihtiyaç duyulur.	Evet	13	4,23	1,01	1,29	0,200
	Hayır	124	3,84	1,05		
Okul aile birliği gelir getirici faaliyet sayısını artırmalıdır.	Evet	13	3,92	1,12	1,04	0,299
	Hayır	124	3,64	0,92		
Okul aile birliği okulun fiziksel koşullarının iyileştirilmesi, çevreye tanıtılmasına yönelik çalışmalar yapar.	Evet	13	3,92	1,04	0,91	0,363
	Hayır	124	3,66	0,98		
Okul aile birliği öğrenci başarısını ve psikolojisini olumlu yönde etkileyecek gelir getirici faaliyetler düzenler.	Evet	13	4,08	1,04	1,68	0,096
	Hayır	124	3,55	1,08		
TOPLAM	Evet	13	76,46	15,64	2,36	0,020
	Hayır	124	68,59	10,96		

“Okul aile birliklerinin sadece parasal amaçlı kurulduğunu düşünüyorum” ($t=2,22$; $p<0,05$), “mesleğim ya da uzmanlık alanım ile ilgili konularda okula gönüllü destek olurum” ($t=2,31$; $p<0,05$), “okul ya da okul aile birliğinin düzenlediği etkinliklere davet edildiğimde katılırım” ($t=2,05$; $p<0,05$), “okulun aile birliği yönetim ve denetim kurulu üyelerini tanırım” ($t=2,65$; $p<0,05$), “okul aile birliği okulun çevresi ile iş birliğini artırmak için etkinlikler düzenler” ($t=2,57$; $p<0,05$), ifadelerine ait puanların ve okul aile birliğinin fon oluşturma çalışmalarındaki etkinliğine ait toplam puanın ($t=2,36$; $p<0,05$) velilerin daha önce okul aile birliğinde görev yapmış olma durumuna göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Daha önce okul aile birliklerinde görev yapmış olan velilerin “okul aile birliklerinin sadece parasal amaçlı kurulduğunu düşünüyorum”, “mesleğim ya da uzmanlık alanım ile ilgili konularda okula gönüllü destek olurum”, “okul ya da okul aile birliğinin düzenlediği etkinliklere davet edildiğimde katılırım”, “okulun aile birliği yönetim ve denetim kurulu üyelerini tanırım”, “okul aile birliği okulun çevresi ile iş birliğini artırmak için etkinlikler düzenler” ifadelerine ait puanları ve okul aile birliğinin fon oluşturma çalışmalarındaki etkinliğine toplam puanı, daha önce okul aile birliklerinde görev yapmamış olan velilerin puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir.

4.6. Altıncı Araştırma Sorusuna (Alt Problem) İlişkin Bulgular

Ölçek ve madde puanlarının velilerin okuyan öğrenci sayısına göre karşılaştırılmasına ait ANOVA testi sonuçları Tablo 9.'da yer almaktadır.

Tablo 9. Ölçek ve madde puanlarının velilerin okuyan öğrenci sayısına göre karşılaştırılması

Ölçek maddeleri	Velisi Olduğu Öğrenci Sayısı	N	$\bar{X}$	SS	F	p	Anlamlı Fark
Okul aile birliği, çalışmaları konusunda velileri bilgilendirir.	A-1 öğrenci	34	3,53	1,08	0,15	0,862	
	B-2 öğrenci	83	3,55	1,19			
	C-3 öğrenci	20	3,70	1,30			
Çocuğumun okulunda aile birliğine düzenli bağış yaparım.	A-1 öğrenci	34	3,18	1,14	0,83	0,437	
	B-2 öğrenci	83	3,13	1,11			
	C-3 öğrenci	20	2,80	1,11			
Düzenli olarak bazı kurumlara ya da kişilere nakdi/aynı yardımda bulunurum.	A-1 öğrenci	34	3,32	1,09	1,86	0,160	
	B-2 öğrenci	83	2,89	1,20			
	C-3 öğrenci	20	3,20	1,15			
Okulun tüm ihtiyaçlarını MEB (milli eğitim bakanlığı) karşılar.	A-1 öğrenci	34	3,76	1,10	1,24	0,292	
	B-2 öğrenci	83	3,55	1,18			
	C-3 öğrenci	20	3,25	1,16			
Okul aile birliğinin gelirleri arttıkça okulun başarısı da artar.	A-1 öğrenci	34	3,00	1,13	2,01	0,138	
	B-2 öğrenci	83	3,00	1,28			
	C-3 öğrenci	20	3,60	1,23			

Okul aile birliği harcamaları hakkında yeterli açıklama yapılmamaktadır.	A-1 öğrenci	34	3,00	1,18	0,21	0,808
	B-2 öğrenci	83	3,05	1,07		
	C-3 öğrenci	20	3,20	1,15		
Okul aile birliklerinin sadece parasal amaçlı kurulduğunu düşünüyorum.	A-1 öğrenci	34	3,38	1,07	0,38	0,686
	B-2 öğrenci	83	3,31	1,08		
	C-3 öğrenci	20	3,55	1,23		
Okul aile birliği okulun ihtiyaçlarını karşılaması için (iş çevresi, dernekler, fabrikalar vb.) Gerekli bağlantıları kurar.	A-1 öğrenci	34	3,74	0,71	1,74	0,180
	B-2 öğrenci	83	3,40	0,91		
	C-3 öğrenci	20	3,45	1,10		
Mesleğim ya da uzmanlık alanım ile ilgili konularda okula gönüllü destek olurum.	A-1 öğrenci	34	3,53	1,08	0,58	0,560
	B-2 öğrenci	83	3,30	1,17		
	C-3 öğrenci	20	3,50	1,24		
Okul aile birliği okulun ihtiyaçları hakkında velileri bilgilendirir.	A-1 öğrenci	34	3,79	1,04	1,40	0,249
	B-2 öğrenci	83	3,48	1,17		
	C-3 öğrenci	20	3,85	1,18		
Okul ya da okul aile birliğinin düzenlediği etkinliklere davet edildiğimde katılırım.	A-1 öğrenci	34	3,71	1,03	0,95	0,389
	B-2 öğrenci	83	3,40	1,14		
	C-3 öğrenci	20	3,50	1,05		
Okulun aile birliği yönetim ve denetim kurulu üyelerini tanırım.	A-1 öğrenci	34	2,44	1,16	1,55	0,215
	B-2 öğrenci	83	2,52	1,09		
	C-3 öğrenci	20	2,95	0,94		
Okul aile birliği okulda ihtiyaç duyulan (bakım-onarım, temizlik görevlisi, temizlik/kırtasiye malzemesi, fotokopi vb.) giderleri karşılar.	A-1 öğrenci	34	3,62	1,10	0,90	0,409
	B-2 öğrenci	83	3,47	1,02		
	C-3 öğrenci	20	3,80	1,01		
Aile birlikleri okullar için önemlidir.	A-1 öğrenci	34	4,06	1,07	0,63	0,536
	B-2 öğrenci	83	4,01	1,05		
	C-3 öğrenci	20	4,30	0,86		
Okul aile birliği okulun çevresi ile iş birliğini artırmak için etkinlikler düzenler.	A-1 öğrenci	34	3,74	1,02	0,72	0,489
	B-2 öğrenci	83	3,55	1,15		
	C-3 öğrenci	20	3,85	1,14		
Bağışlar eğitim öğretim ortamlarını daha nitelikli hale getirmede okul yöneticilerine kolaylık sağlar.	A-1 öğrenci	34	4,03	0,90	0,59	0,558
	B-2 öğrenci	83	3,86	0,99		
	C-3 öğrenci	20	4,05	0,94		
Okula ait bütçenin olmayışı veya yetersiz oluşu nedeniyle bağışlara ihtiyaç duyulur.	A-1 öğrenci	34	4,03	0,72	0,55	0,580
	B-2 öğrenci	83	3,84	1,11		
	C-3 öğrenci	20	3,75	1,25		
Okul aile birliği gelir getirici faaliyet sayısını artırmalıdır.	A-1 öğrenci	34	3,79	0,95	0,51	0,600
	B-2 öğrenci	83	3,60	0,92		
	C-3 öğrenci	20	3,70	1,03		
Okul aile birliği okulun fiziksel koşullarının iyileştirilmesi, çevreye tanıtılmasına yönelik çalışmalar yapar.	A-1 öğrenci	34	3,79	0,91	1,43	0,242
	B-2 öğrenci	83	3,58	1,03		
	C-3 öğrenci	20	3,95	0,89		
Okul aile birliği öğrenci başarısını ve psikolojisini olumlu yönde etkileyecek gelir getirici faaliyetler düzenler.	A-1 öğrenci	34	3,59	1,08	0,93	0,396
	B-2 öğrenci	83	3,53	1,10		
	C-3 öğrenci	20	3,90	1,07		
TOPLAM	A-1 öğrenci	34	71,03	10,95	1,35	0,263
	B-2 öğrenci	83	68,04	11,53		
	C-3 öğrenci	20	71,85	13,00		

Okul aile birliğinin fon oluşturma çalışmalarındaki etkinliği ölçęđi toplam ve madde puanlarının okulda velisi oldukları öğrenci sayısına göre anlamlı farklılık göstermediği ($p>0,05$) tespit edilmiştir.

5. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Tartışma

Velilerin Okul Aile Birliği'nin okula fon oluşturma çalışmaları üzerindeki etkinliğinin hangi düzeyde olduğunu tespit etmek; konuyla ilgili sorunları saptamak ve öneriler getirmek amacıyla geliştirilen ölçekte:

- ✓ Kadın ve erkekler arasında Okul Aile Birliği'nin okula fon oluşturma çalışmaları üzerinde farklı düşüncelere sahip olmadıkları görülmektedir. Bu sonuç Çatalkaya (2020) tarafından yapılan çalışmanın bulgularıyla benzerlik göstermektedir.
- ✓ Velilerin eğitim durumlarının karşılaştırıldığı Çoklu Karşılaştırma analizine göre velilerin mezuniyet düzeyleri yükseldikçe Okul Aile Birliklerinde okula fon oluşturma çalışmaları üzerindeki etkinlikleri de artmaktadır. Bu

sonuç Erdoğan (2015) ve Çatalkaya (2020) tarafından yapılan çalışmaların bulgularıyla benzerlik göstermektedir.

- ✓ Velilerin yaşına göre Okul Aile Birliklerinde okula fon oluşturma çalışmaları üzerindeki etkinliklerinin Normallik Testi sonucuna göre anlamlı farklılık bir olmadığı tespit edilmiştir. Velilerin Okul-Aile Birliklerinde okula fon oluşturma çalışmalarındaki etkinliklerinin yaşlarına göre farklılık göstermediği ortaya konmuştur. Bu sonuç Erdoğan (2015) ve Çatalkaya (2020) tarafından yapılan çalışmaların bulgularıyla benzerlik göstermektedir.
- ✓ Velilerin gelir durumuna göre Okul Aile Birliklerinde okula fon oluşturma çalışmaları üzerindeki etkinliği açısından yapılan Anova analizi sonucuna göre olasılık değeri $p < 0,05$ olduğu için anlamlı farklılık olduğu saptanmıştır. Velilerin aylık aile ortalama gelirleri yükseldikçe Okul-Aile Birliklerinde okula fon oluşturma çalışmalarında velilerin etkinliklerinin de arttığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç Çatalkaya (2020) tarafından yapılan çalışmanın bulgularıyla benzerlik göstermektedir.
- ✓ Velilerin daha önce Okul Aile Birliklerinde görev alma durumuna göre t-Testi sonuçlarına göre olasılık değerinin 0,05 değerinden küçük olduğu ve bu kapsamda anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Buna göre, daha önce Okul Aile Birliği çalışmalarına katılan velilerin okula fon oluşturma çalışmalarındaki etkinliklerinin görev almayan bireylere göre daha fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç Erdoğan (2015) tarafından yapılan çalışmanın sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir.
- ✓ Velilerin okuyan çocuklarının sayısına göre Anova analizi sonucunda olasılık değerinin 0,05'ten büyük olduğu ve bu nedenle anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Buna göre velilerin okula fon oluşturma çalışmalarındaki etkinliklerinin okuyan çocuklarının sayısına göre farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

5.2. Öneriler

- ✓ Okul-Aile birliklerinin okula fon oluşturma çalışmalarındaki etkinlikleri okul yönetiminin ve öğretmenlerin görüşleri alınarak araştırılabilir
- ✓ Okul-Aile birliklerinin okula fon oluşturma çalışmalarındaki etkinlikleri sosyoekonomik düzeyleri farklı okullar açısından incelenebilir.
- ✓ Okul-Aile birliklerinin okul fon oluşturma çalışmalarındaki etkinliklerinin artırılması için okulların yapısı, yönetimi ve işleyişi incelenerek veli katılımını arttıracak düzenlemeler yapılabilir.
- ✓ Çalışmanın evreni Manisa ili Yunusmre ilçesindeki ortaokul öğrencilerinin velileri olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda çalışmanın evreni ve örneklemini kentsel çapta uygulanabilir.
- ✓ Aynı çalışma özel okulların ortaokul düzeyindeki öğrencilerin velilerine uygulanarak sonuçlar açısından karşılaştırma yapılabilir

KAYNAKÇA

1. Ağaroğlu, M. (1991). Sosyoloji. Antalya: Özer Yayınları.
2. Akal, Ş. (2010). İlköğretim Okullarında, Okul Aile Birliği Görevlerine Verilen Önem Derecesi ve Bu Görevlerin Gerçekleşme Düzeyi. Yüksek Lisans Tezi. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Üniversitesi.
3. Akbaşlı, S., & Tura, B. (2019). Okul Aile Birlikleri Okullara Ne Getirdi? Neyi Değiştirdi? Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi, 14(20), 1747-1768.
4. Akyüz, E. (2000). Ulusal ve Uluslararası Hukukta Çocuğun Haklarının ve Güvenliğinin Korunması. Ankara: MEB Yayınevi.
5. Akyüz, H. (1991). Eğitim Sosyolojisinin Temel Kavram ve Alanları Üzerine Bir Araştırma. İstanbul: MEB Basımevi.
6. Ardaçoç, İ. (2020). Eğitimde Veli/aile Katılımı: Engeller ve Öneriler. Alanyazın Eğitim Bilimleri Eleştirel İnceleme Dergisi, 1(2), 75-84.
7. Aslan, F. G. (1994). İlkokul Öğrencilerinin Başarı ve Başarısızlıklarında Aile Faktörü. Yayımlanmamış Yüksek Lisans. Ankara: Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
8. Aslan, N., Arslan, Ü., & Nural, E. (2004). Okul Öncesi Eğitiminde Okul-Aile İşbirliğinin Önemi. Milli Eğitim Dergisi, 162(1), 99-108.

9. Aslanargun, E. (2007). Okul-Aile İşbirliği ve Öğrenci Başarısı Üzerine Bir Tarama Çalışma. Sosyal Bilimler Dergisi(18), 119-135.
10. Aytaç, T. (2004). Okul Merkezli Bütçe. Milli Eğitim Dergisi(162).
11. Bahtiyar, A., & Can, B. (2016). Fen Öğretmen Adaylarının Bilimsel Süreç Becerileri İle Bilimsel Araştırmaya Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. Buca Eğitim Fakültesi Dergisi(42), 47-58.
12. Balkar, B. (2009). Okul-Aile İşbirliği Sürecine İlişkin Veli ve Öğretmen Görüşleri Üzerine Nitel Bir Çalışma. Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 3(36), 105-123.
13. Başar, E. (1994). Eğitim Sosyolojisi. Samsun: Ç. Özer Yayınları.
14. Başaran, İ. E. (1994). Eğitime Giriş (4. b.). Ankara: Kadioğlu Matbaası.
15. Başaran, İ. E. (1996). Türkiye Eğitim Sistemi. Ankara: Yargıcı Matbaası.
16. Başaran, İ. E. (2000). Eğitim Yönetimi (Nitelikli Okul). Ankara: Umut Yayınları.
17. Bayrakçı, M., & Dizbay, S. (2013). Ortaöğretim Kurumlarında Okul aile Birliklerinin Okul Yönetimine Katılım Düzeyleri. Sakarya University Journal of Education, 3(1), 98-112.
18. Bayraktar, M. (2003). Evin Okula Yakınlaşması ve Değişen Ana Baba Rollerini. Ankara: MEB Yayınları.
19. Binbaşoğlu, C. (1995). Eğitim Psikolojisi. Ankara: Yargıcı Yayınları.
20. Carrasquillo, A. L., & London, C. B. (1993). Parents and Schools: A Source Book. Garland Publishing Inc.
21. Celkan, H. Y. (2004). Çağdaş Eğitimin Amaçlarına İlişkin Mukayeseli Bir Araştırma. XII. Eğitim Bilimleri Kongresi Bildirileri 1 (s. 425-433). Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
22. Cılga, İ. (2006). Okul-Aile Birliği Çalışmalarını Güçlendirme Araştırması. Toplum ve Sosyal Hizmet Dergisi(1), 7-36.
23. Cüceloğlu, D. (1991). İnsan ve Davranışı. İstanbul: Remzi Kitabevi.
24. Çatalkaya, E. (2020). İlköğretim Velilerine Göre Okul Aile İşbirliği. Yüksek Lisans Tezi. Aydın: Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
25. Erçetin, S., & Özdemir, M. Ç. (2004). Sınıf Yönetimi. Ankara: Asil Yayın Dağıtım Ltd.
26. Erdoğan, G. (2006). Eğitim ve Okul Yönetimi. İstanbul: Sistem Yayıncılık.
27. Erdoğan, İ. (2015). Eğitimde Değişim Yönetimi. Ankara: Pegem Akademi.
28. Erdoğan, M. (2015). Resmi Okullarda Okul Aile Birliklerinin Okula ve Okul-Veli-Öğrenci İlişkilerinin Gelişimine Katkısının İncelenmesi ve İşlevselliğinin Arttırılması İçin İyileştirme Yöntemlerinin Araştırılması. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Okan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
29. Hoşgörür, V., & Arslan, İ. (2014). Okul Örgütünün Finansal Kaynaklarının Yönetimi Sorunu (Yatağan İlçesi Örneği). Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 4(1), 91-102.
30. Kazak, E. (1998). Okul-Aile İşbirliği ve Sorunları. Yüksek Lisans Tezi. Sakarya: Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
31. Kıncal, R. Y. (1991). Okul-Aile Birliği Fonksiyonunu Gerçekleştirme Düzeyi. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
32. Koç, M. H. (2012). İlköğretim Kurumlarının Finansmanında Okul Aile Birliği Modelinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
33. Kurul, N. (2002). Eğitim Finansmanı. Ankara: Anı Yayıncılık.
34. MEB, M. E. (2022). MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI OKUL ÖNCESİ EĞİTİM VE İLKÖĞRETİM KURUMLARI YÖNETMELİĞİ. Resmi Gazete: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/02/20220219-3.htm> adresinden alındı
35. Milli Eğitim Bakanlığı. (1974). "9. Milli Eğitim Şurasınca Kabul Edilen Kararlar Türk Eğitim. Ankara: Mesleki ve Teknik Öğretim.
36. Milli Eğitim Bakanlığı. (2018). 2023 Eğitim Vizyonu. MEB.

- 37.Okul-Aile Birliği Yönetmeliği. (2012, Şubat 09). 2022 tarihinde Resmi Gazete: <https://resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/02/20120209-6.htm> adresinden alındı
- 38.Özdoğan Özbal, E. (2017). Genel Liselerde Bütçe Yönetimine İlişkin Karşılaştırmalı Bir Çözümleme. Doktora Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- 39.Özkan, M., Karakurt, N., & Yaşar, İ. (2022). Zengin Okul Çevresi, Büyük Öz Kaynak: Okul Aile Birliği Gelirlerinin Okul Çevresinin Sosyoekonomik Düzeyine Göre İncelenmesi. IBAD Sosyal Bilimler Dergisi(12), 17-32.
- 40.Özmen, F., & Hartktı, H. (2005). Denizli İlindeki İlköğretim ve Orta Öğretim Okullarının Çevresiyle Bütünleşebilme Düzeyleri. Milli Eğitim Dergisi, 32(165).
- 41.Özmen, F., & Kolay, Y. (2004). Öğrenci Ailelerinin Okuldaki Çocuklarının Eğitimiyle İlgilenme Durumları. Ankara: Gazi Üniversitesi Yayınları.
- 42.Sarpkaya, R. (2014). Türk Eğitim Sisteminin Amaçları ve Temel İlkeleri. R. Sarpkaya içinde, Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi (s. 1-26). Ankara: Anı Yayıncılık.
- 43.Şehitoğlu, M., & Koçyiğit, M. (2020). Türkiye ve İsviçre'de Okul Aile Birliği: Bir Karşılaştırma Çalışması. Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi, 3(3), 632-653.
- 44.Şimşek, M. (2007). Okul Aile Birliklerinin Kuruluş İşleyiş ve Hukuki Durumları. 2022 tarihinde Alo Maliye: <https://www.alomaliye.com/2007/11/05/okul-aile-birliklerinin-kurulus-isleyis-ve-hukuki-durumlari/> adresinden alındı
- 45.Şişman, M., & Turan, S. (2004). Sınıf Yönetimi. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- 46.Toker Gökçe, A., & Uslu, Ö. F. (2018). İlkokullarda Okul Müdürlerinin Mali Kaynak Gerektiren İhtiyaçları Karşılama Yolları. İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi, 19(1), 315-334.
- 47.TÜİK, T. İ. (2020). Eğitim Harcamaları İstatistikleri. 2022 tarihinde Türkiye İstatistik Kurumu: <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Egitim-Harcamalari-Istatistikleri-2020-37199> adresinden alındı
- 48.Türkmen, Ş. (2003). Okullarda Yönetim Etkinlikleri. Ankara: Alp Yayınları.
- 49.Yörükoğlu, A. (1998). Çocuk Ruh Sağlığı (23. b.). İstanbul: Özgür Yayıncılık.